SL(5)724 - Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol, Profion cyn Ymadael ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021

Cefndir a Diben

Mae Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol, Profion cyn Ymadael ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021 (“y Rheoliadau”) wedi eu gwneud wrth ddibynnu ar y pwerau yn adrannau 45B, 45F(2) a 45P(2) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984.

Gwnaed Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 (“y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol”) ar 5 Mehefin 2020 a daethant i rym ar 8 Mehefin 2020 mewn ymateb i'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd a berir gan fynychder a lledaeniad syndrom anadlol acíwt difrifol coronafeirws 2 (SARS-CoV-2). Cafodd Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd ar gyfer Personau sy’n Teithio i Gymru etc.) 2020 eu gwneud ar 15 Mehefin a daethant i rym ar 17 Mehefin. Maent yn gosod rhwymedigaethau ar weithredwyr gwasanaethau teithwyr rhyngwladol sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r Ardal Deithio Gyffredin (h.y. yr ardal ffiniau agored sy'n cynnwys y Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel, Ynys Manaw a Gweriniaeth Iwerddon) i sicrhau bod teithwyr yn teithio ar y gwasanaethau hynny yn cael gwybod am eu rhwymedigaethau o dan y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol iddarparu gwybodaeth a, lle y bo'n berthnasol, i hunanynysu ar ôl dychwelyd i Gymru.

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol er mwyn cyflwyno mesurau pellach i ddiogelu iechyd y cyhoedd, a hynny ar ffurf cynllun profi cyn ymadael, a fydd yn ei gwneud yn ofynnol i bawb sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r Ardal Deithio Gyffredin feddu ar hysbysiad o brawf coronafeirws negatif. Maent hefyd yn cyflwyno gofyniad newydd ar weithredwyr gwasanaethau teithwyr rhyngwladol sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin i sicrhau bod teithwyr ar wasanaethau o'r fath yn meddu ar hysbysiad o ganlyniad prawf negatif. Bydd torri’r gofyniad hwn yn drosedd.

Daeth y gofynion newydd mewn perthynas â phrofion cyn gadael i rym ar gyfer unrhyw deithwyr sy'n cyrraedd Cymru o 04.00 ddydd Llun 18 Ionawr.

Gweithdrefn

Negyddol.
Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Gall y Senedd ddirymu’r Rheoliadau o fewn 40 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo’r Senedd: (i) wedi’i diddymu neu (ii) ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y cawsant eu gosod gerbron y Senedd.

Materion technegol: craffu

Nodir y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.2(vi) - ei bod yn ymddangos bod gwaith drafftio'r offeryn neu'r drafft yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol

Mae paragraff 3(1) o Atodlen 1A newydd, fel y'i mewnosodwyd gan reoliad 3(6) o'r Rheoliadau, yn cyfeirio'n anghywir at reoliad 6A(4)(a). Ymddengys mai'r cyfeiriad cywir yw rheoliad 6A(4)(c).

Mae paragraff 3(1)(a) o Atodlen 1A newydd, fel y'i mewnosodwyd gan reoliad 3(6) o'r Rheoliadau, yn cyfeirio'n anghywir at reoliad 8 o Atodlen 2. Ymddengys mai'r cyfeiriad cywir yw paragraff 7 o Atodlen 2.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn fod y rheol 21 diwrnod yn cael ei thorri (h.y. y rheol y dylai 21 diwrnod fod rhwng y dyddiad y gosodir offeryn "gwneud negyddol" gerbron y Senedd a'r dyddiad y daw'r offeryn i rym), a nodwn yr esboniad am dorri'r rheol a ddarparwyd gan Rebecca Evans AS, y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd, mewn llythyr at y Llywydd, dyddiedig 15 Ionawr 2021.

Yn benodol, nodwn y paragraff canlynol yn y llythyr:

> *"Mae'r Rheoliadau hyn yn cyflwyno mesurau pellach i amddiffyn iechyd y cyhoedd, ar ffurf cynllun profi cyn ymadael, a fydd yn ei gwneud yn ofynnol i bawb sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin i gael hysbysiad o brawf coronafirws negyddol. Mae'r Rheoliadau hefyd yn cyflwyno gofyniad newydd ar weithredwyr gwasanaethau teithwyr rhyngwladol sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin i sicrhau bod teithwyr ar wasanaethau yn meddu â hysbysiad o ganlyniad prawf negyddol, a fydd yn drosedd i'w thorri.*
>
> *Trwy beidio â chydymffurfio â'r confensiwn 21 diwrnod yn caniatáu i'r Rheoliadau hyn ddod i rym cyn gynted ag y bo modd, ac o ystyried newid yn y dystiolaeth ar risg mewn cysylltiad â'r clefyd hwn, ystyrir bod hyn yn angenrheidiol ac yn gyfiawn yn yr achos hwn."*

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Rydym yn nodi cyfiawnhad Llywodraeth Cymru dros unrhyw ymyrraeth bosibl â hawliau dynol. Yn benodol, nodwn y paragraff a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"*Mae'r diwygiadau i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol a'r darpariaethau ynghylch y gofyniad ar weithredwyr sydd yn y Rheoliadau hyn yn parhau'n gyson â'r ffaith fod y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop; mae'r Llywodraeth o'r farn y gellir eu cyfiawnhau at ddiben atal lledaeniad clefydau heintus a/neu y caniateir ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur*."

Mae adran 5(5) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 yn nodi nad yw'r Siarter Hawliau Sylfaenol Ewropeaidd ("y Siarter") yn rhan o gyfraith ddomestig ar, neu ar ôl, diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu, sef 23:00 ar 31 Rhagfyr 2020. Felly nid yw'r Siarter bellach yn rhan o gyfraith ddomestig. Yng ngoleuni hyn, byddai'n cynorthwyo'r Pwyllgor i gael eglurhad sy'n esbonio pam y cyfeirir at y Siarter yn y Memorandwm Esboniadol.

Nodir hefyd bod adran 4 o'r Memorandwm Esboniadol yn maentumio bod y Rheoliadau yn gymesur, ac mae'r Rheoliadau eu hunain, yn rheoliadau 9(4) a (6), yn cyflwyno mesurau diogelu o ran rhannu gwybodaeth.

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Nodwn na chynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol ar y Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraff a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"*Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn*."

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn darparu na luniwyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar frys er mwyn mynd i'r afael â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.

5. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae'r cyfeiriadau at reoliadau 3(2), 3(3) a 3(4) ym mharagraffau 3, 4 a 5 o'r Nodyn Esboniadol yn anghywir. Dylent, yn hytrach, gyfeirio at reoliadau 3(3), 3(4) a 3(5) yn y drefn honno.

Derbynnir nad yw'r Nodyn Esboniadol yn rhan o'r Rheoliadau. Fodd bynnag, fe'i cynhwysir i helpu dinasyddion i gyrchu a deall y gyfraith newydd a weithredir gan y Rheoliadau ac, o'r herwydd, mae'n ddymunol bod y cyfeiriadau cywir yn cael eu defnyddio.

Ymateb Llywodraeth Cymru

Mae angen ymateb Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r pwynt adrodd technegol a'r ail bwynt adrodd rhinweddau.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 25 Ionawr 2021 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.